

De oudste werken van Rembrandt zijn voor het eerst samen in Leiden te zien. (Video: Omroep West)

Vier zintuigen van Rembrandt voor het eerst te zien in Leiden

Leiden, 19 januari 2024 om 8:37 uur door [Robbert Beurse](#)

Voor het eerst is een aantal schilderijen die Rembrandt in zijn jonge jaren in Leiden maakte bij elkaar te zien in Museum De Lakenhal. Het gaat om een serie van vier kleine schilderijtjes waarin de zintuigen centraal staan. Het museum bestaat dit jaar 150 jaar en viert dat met de expositie van deze serie.

De reeks bestaat uit het vroegst bekende werk van de schilder die, toen hij de schilderijen maakte, ongeveer 18 jaar was. Aan 'De brillenverkoper', uit de eigen collectie van De Lakenhal, zijn 'De operatie', 'De drie zangers' en 'De flauwgevallen patiënt' toegevoegd. Die laatste drie maken deel uit van The Leiden Collection van de Frans-Amerikaanse miljardair Thomas S. Kaplan en zijn door hem in bruikleen gegeven.

In 2016 waren de vier schilderijen al eens **samen te zien in het Rembrandthuis in Amsterdam**. Het is voor het eerst dat de serie in Leiden te zien is.

Smaak

De vier schilderijen beelden de menselijke zintuigen uit. De brillenverkoper zou staan voor 'zicht', de operatie voor het 'gevoel', de drie zangers gaat over het 'gehoor' en de flauwgevallen patiënt staat voor de 'reuk'. Het is aannemelijk dat ook het vijfde zintuig, de 'smaak', door de Leidse schilder is vastgelegd. Van dit vijfde werk ontbreekt echter ieder spoor.

Vrouwen

De zintuigenreeks laat zien dat Rembrandt van meet af aan een eigenwijze en experimentele kunstenaar was. Met name sinds de 16e eeuw verbeeldde men de zintuigen doorgaans als personificaties van elegante vrouwen met vaste attributen. Maar zo doet Rembrandt het niet. Hij kiest voor alledaagse en voor iedereen herkenbare scènes.

De reeks van vier schilderijen is tot en met 16 juni 2024, 150 dagen lang, in het museum te zien.